

ALAPVETŐ JOGOK
ÉS JOGÁLLAMISÁG

Jelentés a magyarországi látogatásról Hatóságok észrevételei a magyarországi látogatásról szóló jelentéssel kapcsolatban

2025. június 23-24.

Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság

**Jelentés a magyarországi látogatásról
2025. június 23–24.**

Fundamental Rights and the Rule of Law

Jelentés a magyarországi látogatásról

2025. június 23–24.

A magyarországi látogatáson az EGSZB hat tagja vett részt. A küldöttség a Chatham House szabályainak megfelelően találkozott a civil társadalom minden területének képviselőjével, többek között a civil társadalmi szervezetekkel, a szociális partnerekkel, a médiával és a jogi szakmák képviselőivel. E jelentés célja, hogy hiteles képet adjon a civil társadalom nézeteiről, és ismertesse azokat. A küldöttség a látogatás kezdetén találkozott a kormány képviselőivel, akik ezért nem tudtak reagálni a látogatás megállapításaira. A hatóságok észrevételei e jelentés mellékletét képezik.

1. A szociális partnerek alapvető jogai

A szociális partnerek **rendelkeznek az egyesülés szabadságával**, de a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) sürgette a hatóságokat, hogy egyszerűsítsék a nyilvántartásba vételi eljárásokat. 2024-ben a jogszabályok **megszüntették a szakszervezeti tagdíjak munkabérből történő automatikus levonását**. Ez a tagok számának csökkenéséhez, többletköltségekhez és a finanszírozás visszaeséséhez vezetett. Egyes szakszervezetek bevételei 30%-kal csökkentek. Nehezebbé vált a taglétszámok igazolása, ami csökkentette a szakszervezetek legitimitását. A résztvevők azt javasolták, hogy a hatóságok segítsék a tagság igazolásának megállapítását.

A munkáltatók szerint a közbeszerzésben időnként hiányzik a semlegesség és a méltányosság, és **hatékonyabb munkaügyi ellenőrzést** javasolnak az informális gazdasági szereplők korlátozása és az egyenlő versenyfeltételek garantálása érdekében. Bár a jogszabálytervezetetről konzultálnak velük, érzésük szerint a gyakorlatban korlátozott befolyásuk van a végeredményre. A szakszervezetek gyakoribb munkaügyi ellenőrzést is szorgalmaznak, és a konzultáció során a befolyás hiányával kapcsolatban a munkáltatókkal azonos álláspontot képviseltek. A szociális partnereknek több időre van szükségük ahhoz, hogy észrevételeket tegyenek, és olyan **platformot** szorgalmaznak, amely **lehetővé teszi az állandó konzultációt**.

A **szociális párbeszédet** hátráltatja az, hogy a jogszabályok feleslegessé teszik a tárgyalásokat, hogy kevés magyar munkáltató tagja valamely munkáltatói szervezetnek, valamint hogy a szakszervezetek nagy száma miatt hiányzik az egység, és a szakszervezeti taglétszám nem éri el a 10%-ot. A kormány és az EU támogatja a **szociális partnerek kapacitásépítését**, és sor kerül szociális párbeszédre, de főként vállalati szinten. A résztvevők szerint a hatóságok munkáltatói szerepükben többnyire nem folytatnak kollektív tárgyalásokat. A politikai akarattól függ, hogy az önkormányzatok rendelkeznek-e kollektív szerződésekkel. A résztvevők becslése szerint a kollektív tárgyalások általi lefedettség 20% körüli, és a 80%-os uniós célkitűzés nem reális.

A **sztrájkjog** a gyakorlatban nehezen érvényesíthető. Egy esetben előfordult, hogy egy sztrájkot három évvel elhalasztottak a hatóságokkal folytatott hosszas tárgyalások, valamint a minimális szolgáltatási szint meghatározásáról szóló bírósági határozat miatt. A világjárványt, most pedig az ukrajnai háborút is ürügyként használják a sztrájkok elkerülésére. A résztvevők szerint a sztrájkoló szakszervezeti vezetők az elbocsátást kockáztatják, a munkáltatók pedig nem fizetnek társadalombiztosítási járulékot a sztrájkoló munkavállalók után, ami azt jelenti, hogy ezt követően újra be kell jelentkezniük a társadalombiztosításba, vagy maguknak kell fizetniük. A résztvevők aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy a 2025-ös Budapest Pride betiltására használt jogszabályok a szakszervezeti összejöveteleket is érinthetik. Ezenkívül a munkavállalók nem tehetnek olyan lépéseket, amelyek veszélyeztetik a munkáltató hírnevét (például tweetek formájában), de ennek fogalma homályos, és indokolatlan bizonytalanságot teremt a szakszervezetek számára a tevékenységükkel kapcsolatban.

A résztvevők azt javasolták, hogy az EGSZB vizsgálja meg a multinacionális vállalatokon belüli **szakszervezeti szerveződést**, mivel egyes vállalatok külföldi alkalmazottakat foglalkoztatnak, és nyelvi akadályok gátolják a munkavállalók szervezését. Szorgalmazták továbbá az Európai Üzemi Tanácsokban való, uniós határokon átnyúló részvétel javítását.

2. Egyesülési és gyülekezési szabadság

A Magyar Gazdasági és Társadalmi Tanácsnak 12 civil társadalmi szervezeti képviselője van, nincs azonban egyetlen olyan szerv sem, amely az összes civil társadalmi szervezetet képviselné. Ehelyett az összehangolt fellépés önszerveződő módon zajlik. A résztvevők megállapították, hogy az FRRL küldöttségének legutóbbi, 2019. évi látogatása óta célzott és szisztematikus erőfeszítések történtek **a felügyeletben részt vevő valamennyi szereplő**, például a bíróságok, a média és a civil társadalmi szervezetek **aláásására**. A civil társadalmi szervezetek elítélik a hitelesség aláadását, a finanszírozási megszorításokat és az állami szervekhez való hozzáférés leállítását. Az ifjúsági szervezetek úgy érzik, ők háttérbe szorulnak a nyilvános konzultációk során, és a résztvevők megemlézték, hogy az EU-ellenes politikák akadályozzák a fiatalok részvételét az Erasmus+ programban és az európai szintű tevékenységekben.

A hatóságok juttatnak pénzeszközöket a civil társadalmi szervezeteknek, de a résztvevők szerint az emberijog-védők több mint egy évtizede nem részesültek finanszírozásban, és **démonizálják őket a külföldi finanszírozás miatt**. A résztvevők szerint a civil társadalmi szervezetek elleni propaganda még arra is késztette az iskolákat, hogy a következményektől tartva ne kérjék fel őket az alapvető jogokról szóló tájékoztatásra. A résztvevők úgy vélték, hogy a hatóságok megpróbálják a civil társadalmi szervezeteket jó és rossz szervezetekre osztani. Egyes civil társadalmi szervezetek már vissza is adták az uniós finanszírozású vissza nem térítendő támogatásokat attól tartva, hogy amiatt külföldi finanszírozáshoz kötik őket. Az oknyomozó újságírás feltárta, hogy az állami finanszírozás nagy részét a politikai pártok képviselői által nemzeti és helyi szinten létrehozott civil társadalmi szervezetek, az úgynevezett „GONGO-k” kapják. A résztvevők kifejtették, hogy az ilyen környezetben való működés súlyos terhet ró a független civil társadalmi szervezetekre, mivel bizonytalan, hogy tevékenységeik üldöztetéshez vezetnek-e. Ezért forrásokat kell elkülöníteniük az olyan védelmi intézkedésekre, mint az alternatív finanszírozási stratégiák előkészítése, a válságkommunikáció kezelése vagy az adórazziákra való felkészülés.

A résztvevőket rendkívüli aggodalommal töltötte el **a külföldi ügynökökről szóló második jogszabály**, a közélet átláthatóságáról szóló, 2025. májusi törvény, amelyet nyilvános konzultáció

nélkül nyújtottak be. Elfogadását a májusi tiltakozások miatt októberre halasztották. Elfogadása esetén a résztvevők kifejtették, hogy a törvény lehetővé tenné a Szuverenitásvédelmi Hivatal számára, hogy az bármely jogalanyt Magyarország szuverenitására fenyegetést jelentőként jelöljön meg, létrehozva a civil társadalmi szervezetek feketelistáját. Véleményük szerint a feketelistán szereplő civil társadalmi szervezetek esetében a hatóságok jóváhagyásáig befagyasztanák az összes külföldi finanszírozást, beleértve az uniós finanszírozást is, és fennállna annak a kockázata is, hogy ezt követően vissza kell fizetniük a már odaítélt pénzt. A feketelistán szereplő civil társadalmi szervezetek számára azt is megtiltanák, hogy adóforrásokat kapjanak a magyar adófizetőkől, és megtagadnák a közösségi finanszírozási lehetőségeket is. A résztvevők kifejtették, hogy a törvény lényegében minden, a kormánytól független finanszírozást megszüntetne. Úgy vélték, hogy a törvényjavaslat célja az ilyen civil társadalmi szervezetek ellehetetlenítése, és hogy az átláthatóság csak ürügyként szolgál. A civil társadalmi szervezetek már most is szigorú átláthatósági és beszámolási kötelezettségeknek felelnek meg az általuk kapott pénzeszközök tekintetében. A résztvevők közvetlen veszélyben érzik magukat, mivel a törvényjavaslat felhasználható valamennyi jogi személy, köztük a vállalatok, a szakszervezetek és a médiaorgánumok feketelistára helyezésére és csődeljárás alá vonására, és akár a véleményvezéreket is érintheti.

A résztvevők szerint a törvényjavaslat egyértelműen sérti az uniós jogot, de a hatóságok a kritikus civil társadalmi szervezetek megszüntetése érdekében terjesztették azt elő, mielőtt ideiglenesen letettek volna róla. A résztvevők ezért arra kérték az Európai Bizottságot, hogy mielőbb indítson kötelezettségszegési eljárást, és sürgős ideiglenes intézkedéseket kértek annak érdekében, hogy a törvényjavaslat elfogadása esetén megakadályozzák a hatóságokat bíráló valamennyi civil társadalmi szervezet megszüntetését.

A **gyülekezési szabadságot** illetően a résztvevők számos példát említettek a **tiltakozások betiltására** vagy a tüntetők megbírságolására: a Covid19 idején a hatóságok több mint egy évre teljesen betiltották az összejöveteleket, és még egy autós dudáló tüntetést is betiltottak, holott az emberek az autójukban ülve el voltak választva egymástól. A bíróságok nem sokkal korábban anélkül hagyták jóvá a Gázai övezet békéjéért tartandó összejövetel betiltását, hogy megfelelően értékelték volna, hogy teljesülnek-e az arányosság stb. kritériumai. A Budapest Pride 2025. évi rendezvényét betiltották, egyes homofób ellendemonstrációkat azonban engedélyeztek. A bíróságok a gyermekek jogaira hivatkozva elfogadták a tiltást. A rendőrség kisebb szabálysértések, például közlekedési szabálysértések miatt megbírságolta a tüntetőket, az utóbbi időben pedig megemelte az ilyen bírságok mértékét, ami visszatartó hatást váltott ki. A résztvevők azt is kifejtették, hogy a rendőrség már arcfelismerő eszközöket használ szabálysértések esetében, ami megkönnyíti a tüntetők azonosítását, félelmet kelt bennük, és aggályokat vet fel a magánélethez és a személyes adatokhoz való joggal kapcsolatban. Az új jogszabályok azt is lehetővé tették, hogy a kettős állampolgároktól visszavegyék magyar állampolgárságukat, ami a résztvevők szerint visszatartó hatással van a tüntetéseken való részvételre.

A résztvevők a helyzet gyors romlására figyelmeztettek, miután az „átláthatósági törvény” eredetileg egy hónappal, a Pride betiltását lehetővé tévő jogszabály elfogadása pedig 48 órával később volt várható. Azt ajánlották, hogy az uniós intézmények szorosan működjenek együtt a civil társadalommal annak érdekében, hogy európai szinten erősebb védelem jöhessen létre, ami azután az alsóbb szintekre is kihathat. Rámutattak arra, hogy a következő többéves pénzügyi keretben meg kell erősíteni a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programot, amely sok civil társadalmi szervezet számára létfontosságú. Azt ajánlották, hogy tegyék lehetővé a határokon átnyúló európai egyesületek

áthelyezését szükség esetén. Végezetül azt javasolták, hogy a civil társadalmi szervezeteket vonják be az EGSZB-tagok kiválasztásába.

3. A véleménynyilvánítás szabadsága és a tömegtájékoztatás szabadsága

Magyarországon a hagyományos **médiakörnyezetet** a Közép-európai Sajtó és Média Alapítvány (KESMA) uralja. 2018-ban az összes közszolgálati médiumot beolvasztották ebbe az alapítványba, amely rengeteg állami hirdetési pénzhez jut. A résztvevők kifejtették, hogy a KESMA fontos szerepet játszik a kormányzó párt propagandájának a rádión, a legnagyobb hírportálon, az országos lapokon és a legtöbb megyei lapon keresztüli terjesztésében, és a társadalom valamennyi szegmensét eléri. A legnépszerűbb médiacsatorna magántulajdonban van, de a résztvevők szerint kormányzati üzeneteket is terjeszt. Teljes ellenőrzés alatt áll a közszolgálati média, amelyben elmondásuk alapján az ellenzék vezetője csupán minimális megjelenési lehetőséget kap választások előtt.

A **közösségi média** lassan a politikai kommunikáció legfontosabb csatornájává vált. A résztvevők szerint a véleményvezérek, az úgynevezett online újságírók stb. által folytatott **propaganda- és lejárató kampányok** a legfontosabb eszközök a hatóságok számára. Lényegében egy külön propaganda-ökoszisztéma létezik, amely a résztvevők szerint nemcsak a közösségi médiát hatja át. A látogatás idején az utcákon az Ukrajna uniós tagsága elleni plakátkampány volt látható. A résztvevők szerint ezeket a kampányokat nehéz kikerülni. Még a labdarúgó-mérkőzések félidejében is láthatók. A résztvevők kifejtették, hogy szinte az összes állami hirdetési pénz a kormányközeleli médiához kerül, ahogy a legtöbb magánreklám-pénz is, mivel még ha a népszerű független médiaorgánumok közönsége nagyobb is, a vállalatokra jelentett kockázat miatt kevesebb hirdetési pénzt kapnak. A résztvevők szerint a hatóságok így uralják a közszférát.

A nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi törvény fordulópontot jelentett a független média számára. A magyar „**külföldi ügynökökről szóló törvény**” azt jelenti, hogy bárki, aki nyilvános vitában vesz részt, a résztvevők szerint külföldi ügynöknek tekinthető. Az Átlátszó nevű oknyomozó újságírói szervezetet külföldi ügynöknek bélyegezték, ők azonban a bíróságon megtámadták a minősítést mint rágalmozást. A résztvevők szerint a függőben lévő „**átláthatósági törvény**” újabb hatalmas fenyegetést jelent az újságírásra nézve. Kifejtették, hogy e törvényjavaslat értelmében a bankok kötelesek befagyasztani a külföldről érkező pénzeket, és ha a feketelistán szereplő szervezetek külföldi pénzeket fogadnak el, súlyos pénzbírsággal büntethetők. Magánszemélyek támogathatják a feketelistán szereplő szervezeteket, de csak akkor, ha két tanúval igazolják, hogy a pénzeszközök nem külföldi finanszírozásból származtak.

A tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet, bár potenciálisan hasznos, a résztvevők szerint nem elég szigorú. Attól tartanak, hogy az Európai Bizottság túl sokára reagál majd, és figyelmeztettek arra, hogy ha három évbe telik az „átláthatósági törvény” hatályon kívül helyezése, akkor addigra az autokrácia annyira megszilárdul, hogy már túl késő lehet. A résztvevők szerint az EU nélkül a helyzet rosszabb lenne, és azt javasolták, hogy az Európai Bizottság kérjen **sürgős ideiglenes intézkedéseket** az ilyen jogszabályok hatálybalépésének megakadályozására.

A résztvevők kifejtették, hogy a hatóságok azt a narratívát hangoztatják, hogy a belföldi ellenségek felelősek a feltételellességi intézkedésekért, és azért, hogy Magyarország nem kapja meg az uniós forrásokat. A résztvevők szerint egy politikust azzal vádoltak, hogy azt állította, hogy a pénzeszközök

zárolása pozitív hatást fejt ki az ellenzék számára, noha ez összefüggéseiből kiragadva hangzott el. Ha az újságírók megpróbálják elmagyarázni a zárolt pénzeszközök mögött meghúzódó uniós indokokat, a résztvevők szerint fennáll annak a kockázata, hogy az állam ellenségeiként tüntetik fel őket.

A független újságírók nem élnek félelemben, azonban a résztvevők szerint a korlátozott foglalkoztatási lehetőségek és az ellenük irányuló propagandatámadások formájában **ennek megfizetik az árát**. Értesülések szerint két újságíró ellen hónapokig használták a Pegasus kémsoftvert. Mindazonáltal a fiatalok továbbra is érdeklődnek az újságírás iránt, és nyilvánosan aktívak.

4. A megkülönböztetésmentességhez való jog

A résztvevők elmondták, hogy a hatóságok **szándékosan terjesztenek propagandát** a migránsok, az LMBTIQ+ személyek, az EU stb. ellen azért, hogy félelmet keltsenek, és olyan narratívát terjesztenek, amely szerint a lakosságnak saját védelme érdekében fel kell adnia bizonyos jogait. A résztvevők ismertették, hogy a nemzeti polgári programokat hogyan alakítják át úgynevezett szociális programalapokká, amelyekért a hozzátartozók felelősek. A résztvevők szerint ezek a szervezetek az egyházzal együtt jelentős finanszírozásban részesülnek.

Az utóbbi időben különösen az **LMBTIQ+-szervezeteket** vették célba a résztvevők szerint, és fennáll a veszélye annak, hogy az új „átláthatósági törvény” elfogadása esetén feketelistára kerülnek. A résztvevők arról számoltak be, hogy az FRRL legutóbbi, öt évvel ezelőtti látogatása óta jelentősen romlott az eltérő szexuális irányultsággal vagy nemi identitással rendelkező személyek védelme, és az alkotmány immár kifejezetten csak két nemet ismer el. A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény, az úgynevezett „propagandatörvény” uniós kötelezettségszegési eljáráshoz vezetett. A résztvevők szerint fokozódott a megkülönböztetés, és betiltották az LMBTIQ+ gyülekezéseket, beleértve a Budapest Pride rendezvényét is, amelyet a látogatást követő napokra terveztek. A civil társadalmi szervezetek a többszörös tilalmak ellen jogi küzdelmet folytatnak.

A **nőszervezetek** ismertették, hogy több mint egy évtizede a kormányzat miként népszerűsíti a hagyományos nemi szerepeket a család szempontjainak érvényesítése jegyében. Nagyon kevés nő aktív a magyar politikában, és a résztvevők szerint a hatóságok nem ültették át a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós jogszabályokat. A nők reprodukív egészségét számos bürokratikus eljárás akadályozza, például az, hogy meg kell hallgatniuk a magzat szívhangját, ami miatt a nők kicsúszhatnak az abortusz törvény által előírt határidejéből. A „családbarát” politikák ellenére nőtt a nők munkaideje, és a résztvevők szerint a Szuverenitásvédelmi Hivatal bírálta a nőszervezeteket, amelyek attól tartanak, hogy feketelistára kerülnek.

A résztvevők kifejtették, hogy a hatóságok megtagadták a **nők elleni erőszakkal** kapcsolatos adatgyűjtésben való részvételt, de az EIGE és az FRA uniós ügynökségeknek köszönhetően immár megbízható adatok állnak rendelkezésre, amelyek azt mutatják, hogy minden második nőt ért már erőszak. Ennek ellenére a hatóságok megtagadták a nők elleni erőszakról szóló isztambuli egyezmény ratifikálását. A résztvevők szerint az eltartott migráns áldozatok esetében ez azt jelenti, hogy nem számolnak be erőszakról, mert attól tartanak, hogy kitoloncolják őket. Ismertették, hogy a Büntető Törvénykönyv csak a kapcsolati erőszakra terjed ki, és nem biztosított a megfelelő képzés a rendőrség és a bíróságok számára, emellett az áldozatok sem kapnak megfelelő támogatást, akik gyakran

beszélnek intézményes árujáról. Korlátozott az együttműködés a civil társadalmi szervezetek és a hatóságok között, de a résztvevők szerint néhány nagy horderejű kapcsolati erőszakkal kapcsolatos ügyben Magyarország volt a prostitúció céljából emberkereskedelem áldozatává vált lányok származási országa.

A résztvevők szerint a **migránsokat, a menedékkérőket** és a nevükben dolgozó civil társadalmi szervezeteket már régóta bűnbaknak tekintik. Magyarországot elítélték az uniós menekültügyi vívmányok alkalmazásának elmulasztása miatt; ennek ellenére kijelentette, hogy nem fogja végrehajtani az uniós migrációs és menekültügyi paktumot. Ehelyett a hatóságok a résztvevők szerint felszámolták a menekültügyi rendszert, gyakorlatilag lehetetlenné téve a menedékjogot, és továbbra is visszatoloncolják a védelmet keresőket anélkül, hogy a határon bármilyen jogszerű eljárást lefolytattak volna. A résztvevők kifejtették, hogy a Magyarországra menekülő ukránokat először valódi menekültként tüntették fel, de a politika változásával most már inkább emberkereskedőknek vagy bűnözőknek bélyegzik őket.

Ezzel szemben nőtt a **munkaerő-migráció**, de a résztvevők elmondták, hogy az integráció elősegítésére irányuló erőfeszítések kizárólag a civil társadalomra hárulnak. A Frontex adatai szerint az elmúlt néhány évben nőtt az okmányokkal nem rendelkező migránsok száma, mivel a magyar gazdaságnak szüksége van rájuk. A résztvevők szerint az okmányokkal nem rendelkező vagy vendégmunkás státusz gyakran vezet kizsákmányoláshoz.

A **romák** az élet minden területén rendszerszintű megkülönböztetéssel szembesülnek. A résztvevők becslése szerint a roma gyermekek mintegy fele jár de facto **szegregált iskolákba**, és fennáll a veszélye annak, hogy a roma gyermekeket kiemelik családjukból. Sok roma vesz részt közfoglalkoztatási programokban, és gyakran élnek olyan településeken, ahol egészségügyi kockázatok jelentkeznek. Az ismeretek és a bizalom hiánya miatt a bejelentések száma alacsony és hiányzik az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés. Az ügyvédek nem rendelkeznek szakértelemmel a megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyekben, emellett az interszekcionalitás különösen az egészségügyben érinti a roma nőket és az LMBTIQ+-személyeket. A résztvevők szerint a civil társadalmi szervezetekkel és a külföldi finanszírozással szembeni ellenséges hozzáállás a legtöbb roma civil társadalmi szervezet feloszlásához vezetett. Sok ukrán menekült roma származású, és bár beszélnek magyarul, a résztvevők szerint még súlyosabb megkülönböztetéssel szembesülnek. Amikor a hatóságok összeállították a biztonságos területek jegyzékét, ami kizárná a menedékjogot, abban szerepeltették Ukrajna romák lakta térséget. A résztvevők helytelenítették, hogy az EU nem reagált erre.

5. Jogállamiság

A világhírvány idején **veszélyhelyzetet** jelentettek be, amely lehetővé teszi a kormány számára, hogy rendszeresen megkerülje a parlamentet. A **jogalkotási folyamat minőségileg hibás**, mivel a törvényjavaslatok az elfogadás utolsó szakaszában gyakran jelentős változásokon mennek keresztül, vagy azokat a kormány helyett parlamenti képviselők nyújtják be a konzultációs követelmények elkerülése érdekében. A résztvevők szerint a választási törvényeket gyakran és a választások idejéhez közel módosították, hogy a kormányzó párt számára javítsák a feltételeket, és a választások során az állami alkalmazottak is a párt támogatása érdekében dolgoztak. A résztvevők sajnálatukat fejezték ki a hatóságok átláthatóságának hiánya, valamint a civil társadalmi szervezetekkel való együttműködés és a

közérdekű információk kiadásának megtagadása miatt. A résztvevők szerint az EU nyomást gyakorolt a vagyonnyilatkozatok javítására, de csak a parlament rendelkezik hatáskörrel az ilyen nyilatkozatok ellenőrzésére vagy azok hiánya esetén szankciók kiszabására.

A Transparency International **korruptióérzékelési indexe** alapján Magyarország immár harmadik éve az utolsó helyen áll az EU-ban, és számos mutató mutatja a probléma súlyosságát. A civil társadalmi szervezetek már több mint egy évtizeddel ezelőtt megállapították az állam foglyul ejtését, ami mostanra rendkívüli mértékben megszilárdult. A résztvevők szerint a hatalmon lévő elit hatalmi pozíciókba helyezte az embereit annak biztosítása érdekében, hogy a törvény és az intézmények őket szolgálják, még akkor is, ha elveszítenék a választásokat. A résztvevők szerint **hatalmas pénzüsszegek kerültek** az államtól pártközeli személyekhez. Szerintük nem véletlen, hogy a miniszterelnök gyermekkori barátja és veje államilag finanszírozott infrastrukturális projektek révén hatalmas vagyont halmozott fel. A résztvevők szerint a közbeszerzés 35 éves koncessziókat biztosít a párthoz közel állók számára, és bár az uniós projektek esetében egyre kevésbé elterjedt az egyajánlatos közbeszerzés, a központosított közbeszerzés továbbra is lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy kapuőrök legyenek. A résztvevők elmondták, hogy az eszközöket csak azért államosították, hogy később a párthoz közel állóknak adják át, és az e projektekből származó pénz lehetővé teszi számukra, hogy más sikeres vállalatokat vásároljanak, és ezáltal számos területen domináns pozícióba kerüljenek. A résztvevők szerint sok pénzt rejtettek el offshore magántőke-alapokban, amelyből ismeretlen tulajdonosok húznak hasznot. A résztvevők sajnálatosnak találták az EU sokéves tétlenségét, és strukturális reformokra szólítottak fel. Az új korruptióellenes munkacsoport és az Integritás Hatóság nem rendelkezik elegendő hatáskörrel a korruptió elleni küzdelemhez. A résztvevők azt javasolták, hogy a megfelelés részletes értékelésének biztosítása érdekében a civil társadalmi szervezetekkel közösen értékeljék az Európai Bizottság 27 szupermérföldkövét.

A résztvevők elmondták, hogy szisztematikusan aláásták azokat a **független intézményeket** és szereplőket, amelyek ellenőrizhetnék a kormányt. Az alapvető jogok biztosa korábban, az intézmény függetlenségének megszüntetése előtt kellő megbecsültségnek örvendett. Azóta nagyrészt inaktívvá vált, 2022-ben pedig a Nemzeti Emberi Jogi Intézmények Világszövetsége visszaminősítette. Más emberi jogi szervezeteket is meggyengítettek azáltal, hogy azokat ebbe a szervezetbe integrálták. A résztvevők sajnálatukat fejezték ki amiatt, hogy az Európai Bizottság legutóbbi jogállamisági jelentése – kritikai észrevételei ellenére – nem fogalmazott meg ajánlásokat e kérdésre vonatkozóan.

A résztvevők szerint „**hibrid**” **igazságszolgáltatási rendszer** működik, amelyben az önszabályozó Országos Bírói Tanács (OBT) választja meg a bírákat, de a vezetőket politikai elkötelezettség alapján nevezik ki. Az OBT a hatásköreinek 2023-as megerősítésekor hozott némi javulást, de a résztvevők szerint nem konzultáltak vele az **igazságügyi reformról**. Kifejtették, hogy a reform a bíróságok szerkezetátalakítását jelenti, és arra kötelezi őket, hogy pénzügyi kompenzációt nyújtsanak, ha az eljárások túl hosszúra nyúlnak, ami potenciálisan elhamarkodott, rosszabb minőségű döntésekhez vezet. A reform 2025 februárjában a bírák által vezetett **nagy tüntetéseket** váltott ki, amelyek a bírák függetlenségét és a fizetések növelését követelték. A résztvevők elmondták, hogy a közelmúltbeli béremelések nem elegendőek a jogi szakemberek elvándorlásának megakadályozásához.

A résztvevők szerint több dolog is **visszatartó hatást gyakorolt a bírói függetlenségre**. Ezek között említhető például a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) korábbi független elnökének elbocsátása 2011-ben és az, hogy a jelenlegi elnök nyilvánosan bírálta a 2025-ös tüntetéseken részt vevő bírákat, valamint hogy

büntető intézkedéseket vezettek be a Kúriát bíráló cikkek közzététele ellen. A résztvevők megemlégtették továbbá, hogy újságírók közzé kívánták tenni a tiltakozó bírák nevét, a politikai vezetők pedig beszédeikben név szerint kiemelték egyes bírákat. A résztvevők beszámoltak arról, hogy a bírósági elnökök eltántorították őket a véleménynyilvánítás szabadságával foglalkozó munkaértekezleteken való részvételtől. Kifejtették, hogy 2024-től az előléptetések követelményévé vált a bíróságokon kívüli korábbi tapasztalat, ami hátrányos helyzetbe hozza a jelenlegi bírákat. Véleményük szerint a Kúria a szabványosítás ürügyén további hatásköröket kapott, amelyek lehetővé teszik számára, hogy további jogorvoslati lehetőség nélkül érvényesítse a 2025. évi Budapesti Pride betiltását. A résztvevők szerint az Alkotmánybíróságot már több mint egy évtizede foglyul ejtették.

A résztvevők megemlégtették a – belföldi és nemzetközi – **ítéletek végrehajtásának elmulasztását**, például az információszabadságra vonatkozó követelmények kapcsán. A résztvevők úgy vélték, hogy a nemzetközi és európai ítéletek nagy többségét nem hajtották végre, különösen az alapvető jogokkal, például a romák jogaival, a megkülönböztetésmentességgel és a véleménynyilvánítás szabadságával, a titkos megfigyeléssel szembeni védelemmel stb. kapcsolatos kulcsfontosságú ítéleteket. Bár megállapítást nyert, hogy Magyarország megsértette az uniós jogot a Szerbiába irányuló erőszakos visszafordítások tekintetében, a résztvevők szerint a gyakorlat a bíróságok ellenére is folytatódott.

A résztvevők arról számoltak be, hogy az **állami megfigyelést** eszközként használják a kormány bírálóival, újságírókkal, civil társadalmi szervezetekkel és ügyvédekkel szemben. Véleményük szerint a hatóságok biztonsági magánvállalatokat használtak fel arra, hogy akár illegálisan is információkat szerezzenek, például újságírókkal szemben a választások előtt. A hatóságok mostantól **arcfelismerő kamerát** használhatnak bármilyen kisebb – akár parkolási – szabálysértések kezelésére, és azokat a résztvevők állítása szerint a 2025 júniusában betiltott Pride felvonuláson használnák.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította, hogy Magyarország **börtönkörülményei romlanak**. Ez a túlzásfoklagnak tudható be, amely a résztvevők szerint az új börtönök építése ellenére továbbra is problémát jelent. A résztvevők felvetették továbbá az egészségtelen körülményeket, a régi épületeket, a természetes fény és a zuhanyzók hiányát, sőt a fertőzéseket is. A börtönőrök jelen lehetnek az orvosi vizsgálatokon, így kevés visszaélést jelentenek be, a civil társadalmi szervezetek pedig 2017 óta nem látogathatják a börtönöket.

**Hatóságok észrevételei a
2025. június 23–24-i magyarországi látogatásról
szóló jelentéssel kapcsolatban**

A magyar hatóságok általános észrevételei az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) „Alapvető jogok és jogállamiság” csoportjának (FRRL) a 2025. június 23–24-i magyarországi látogatásáról szóló jelentéséről

A magyarországi látogatás során a magyar hatóságok és az FRRL küldöttsége konstruktív párbeszédet folytatott a küldöttség által felvetett valamennyi kérdésről.

A magyar hatóságok sajnálatukat fejezik ki amiatt, hogy az FRRL csoport Magyarországról szóló jelentése csupán néhány olyan civil társadalmi szervezet szlogenjeit tükrözi, amelyek küldetésüknek tekintik a magyar kormány bírálását. Bár ezek a szervezetek a magyar társadalom különböző területein tevékenykedő 60 000 civil szervezet kevesebb mint 1%-át képviselik, a jelentés láthatóan csak e néhány kiválasztott civil társadalmi szervezet politikai indíttatású és megalapozatlan érveit fogadja el anélkül, hogy a legcsekélyebb kísérletet tenné arra, hogy ellenőrizze e kijelentéseket vagy összehasonlítsa azokat más szereplők véleményével. Hangsúlyozni kell, hogy bár a magyar kormány képviselői ismertették álláspontjukat, a jelentés ezen érvek egyikére sem hivatkozik. A magyar kormány mélységesen csalódott amiatt, hogy a jelentés egy újabb olyan, uniós szerv által elfogadott dokumentum, amely csak bizonyos megalapozatlan vádak és szubjektív kijelentéseket ismétel meg, és szándékosan nem kíván inkluzívabb, kiegyensúlyozottabb és ezáltal objektívebb értékeléssel szolgálni.

Ezek az ismétlődő ténybeli hibák, megalapozatlan kijelentések és állítások kedvezőtlen és torz képet festenek a jelentés tárgyát képező területeken, és csupán egy maroknyi civil társadalmi szervezet nézőpontját ismertetik, amelyek mindegyike bevallottan kritikus a magyar kormánnyal szemben. Ezért a jelentés minden egyes eleme ennek megfelelően olyan egyoldalú összeállításként értelmezhető és értelmezendő, amely nem képes objektíven összefoglalni a teljes helyzetet.

Az alábbiakban bemutatott általános észrevételek csak a legsúlyosabb állításokra vonatkoznak. A szöveg más részeivel kapcsolatos észrevételek hiánya semmiképpen sem jelenti azt, hogy a magyar kormány támogatná az abban foglalt álláspontokat vagy véleményeket.

A jelentésben szereplő állítás (1. oldal: 1. fejezet 3. bekezdése): *„A politikai akarattól függ, hogy az önkormányzatok rendelkeznek-e kollektív szerződésekkel. A résztvevők becslése szerint a kollektív tárgyalások általi lefedettség 20% körüli, és a 80%-os uniós célkitűzés nem reális.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: A kollektív szerződések megkötésének joga az önkormányzatok, valamint a kormányzati közigazgatási szervek munkavállalóit képviselő szakszervezeteket illeti meg, amennyiben az ezen intézmények munkavállalói jogállását szabályozó vonatkozó alapszabályok nem zárják ki a kollektív szerződések megkötését. A kollektív szerződések lefedettségi arányának javítása érdekében létrejött egy szakmai munkacsoport is a magánszektorban a nemzeti szintű szociális párbeszédben részt vevő szociális partnereknek és a kormány képviselőjének a részvételével. A munkacsoport célja az ágazati bértarifák rendszerének és elgondolásának fejlesztése. Egy ilyen elképzelés kidolgozása, majd gyakorlati végrehajtása hosszú távon hozzájárulhat a lefedettség szintjének növeléséhez. Magyarország társadalmi és gazdasági sajátosságaira tekintettel az új rendszer létrehozása hosszabb időt igényel. Azt is fontos hangsúlyozni, hogy az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2041 európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezései nem azt tűzik ki célul, hogy a tagállamok 80%-os lefedettségi arányt érjenek el, hanem azt, hogy – akár több ötéves ciklus alatt – előmozdítsák és megkönnyítsék a kollektív tárgyalásokat.

A jelentésben szereplő állítás (2. oldal: 2. fejezet 1. bekezdése): *„A Magyar Gazdasági és Szociális Tanácsnak 12 civil társadalmi szervezeti képviselője van, nincs azonban egyetlen olyan szerv, amely az összes civil társadalmi szervezetet képviselné. Ehelyett az összehangolt fellépés önszerveződő. A*

résztvevők megállapították, hogy az FRRL küldöttségének legutóbbi, 2019. évi látogatása óta célzott és szisztematikus erőfeszítések történtek a felügyeletben részt vevő valamennyi szereplő, például a bíróságok, a média és a civil társadalmi szervezetek alálására.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az Országgyűléstől és a kormánytól független szervként a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsot (a továbbiakban: NGTT) azzal a céllal hozták létre, hogy konzultációs hatáskörrel rendelkező tanácsadó szervként eljárva megvitassa a társadalom egészét érintő általános gazdaság- és szociálpolitikai kérdéseket, valamint javaslataival és véleményeivel megalapozza a kulcsfontosságú gazdaság- és szociálpolitikai döntéseket. Az EGSZB három csoportja magyar nemzeti delegációjának tagjai meghívott tanácsadóként szintén részt vesznek az NGTT plenáris ülésein.

A jelentésben szereplő állítás (2. oldal: 2. fejezet 1. bekezdése): *„Az ifjúsági szervezetek úgy érzik, ők háttérbe szorúlnak a nyilvános konzultációk során, és a résztvevők megemlézték, hogy az EU-ellenes politikák akadályozzák a fiatalok részvételét az Erasmus+ programban és az európai szintű tevékenységekben.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Az az intézkedés, amely megtiltja a modellváltó magyar egyetemek hallgatóinak, hogy az Erasmus+ programból uniós finanszírozásban részesüljenek, a jogállamisági feltételeességi eljárás keretében elfogadott, teljes mértékben indokolatlan, diszkriminatív és aránytalan szankció. A Tanács 2022. decemberi határozatát hat magyar egyetem vitatja az Európai Unió Bírósága (EUB) előtt, az Európai Bizottság 2024. decemberi kapcsolódó határozata ellen pedig Magyarország (a kormány) megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be az EUB-hez. Hangsúlyozni kell, hogy Magyarország nem gátolja a fiatalokat abban, hogy Erasmus+ programokban, uniós ifjúsági párbeszédben vagy nemzetközi együttműködésben vegyenek részt. A 2021–2027-es ciklusban Magyarországon is rendelkezésre áll uniós finanszírozás (például az Európai Szolidaritási Testület és az Erasmus+ ifjúsági fejezete), amely lehetővé teszi a fiatalok és az ifjúsági szervezetek számára, hogy több száz projektet hajtsanak végre. A Magyarország nemzeti ügynökségeként működő Tempus Közalapítvány folyamatosan tesz közzé pályázati felhívásokat, támogat sikeres projekteket, és évente több ezer fiatal vesz részt mobilitási programokban. A Pannónia Ösztöndíjprogram ugyancsak további értékes mobilitási lehetőségeket kínál. Az ifjúsági konzultációk több csatornán zajlanak, ideértve a „Mit Szólsz Hozzá?” országos roadshow-t, az Országos Diáktanácsot, az Országos Diákszövetséget, valamint az ifjúsági szervezetek kormányzati és miniszteri konzultációkba való bevonását. Ezek közvetlen lehetőséget biztosítanak a fiatalok és az ifjúsági szervezetek számára, hogy megosszák nézeteiket a döntéshozókkal. Nemzetközi szinten számos olyan fórum van, amelyen keresztül a magyar fiatalok közvetlenül elérhetik a döntéshozókat. Magyarország az ENSZ-ben nemzeti ifjúsági küldöttséggel rendelkezik, és az uniós ifjúsági küldöttek program keretében rendszeresen küld küldöttségeket az Európai Ifjúsági Konferenciára. A Tanács magyar elnöksége alatt szervezett uniós ifjúsági konferencia fontos mérföldkő volt, mivel lehetőséget biztosított a fiatalok számára, hogy közvetlenül találkozzanak a döntéshozókkal. Az elnökség ideje alatt három tanácskiadványt fogadtak el, amelyekbe a magyar fiatalok ajánlásait is beépítették – különösen a globális lehetőségek témájában –, amelyek a helyi közösségek megerősítését és a fiatalok előtt álló globális kihívásokra adott közös válaszokat hangsúlyozták.

A jelentésben szereplő állítás (2. oldal: 2. fejezet 2. bekezdése): *„A hatóságok juttatnak pénzeszközöket a civil társadalmi szervezeteknek, de a résztvevők szerint az emberijog-védők több mint egy évtizede nem részesültek finanszírozásban, és demonizálják őket a külföldi finanszírozás miatt.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország különös figyelmet fordít a civil társadalmi szervezetek támogatására. A Nemzeti Együttműködési Alap (a továbbiakban: NEA) célja a civil szervezetek működésének és szakmai tevékenységeinek támogatása, amelyek nemcsak működési költségeik fedezésére és szakmai programjaik finanszírozására igényelhetnek támogatást, hanem az általuk gyűjtött adományokhoz is kaphatnak állami támogatást. A civil társadalmi szervezetek közfinanszírozásának összege évről évre növekszik. A NEA teljes költségvetése 2025-ben 13,0259

milliárd HUF volt. A 2012-es induláshoz képest a NEA teljes költségvetése 2025-ben több mint a négyszeresére nőtt (2012-es költségvetése 3,38 milliárd HUF volt). A NEA egy olyan finanszírozási eszköz, amelynek célja a civil társadalmi szervezetek közösségek javát szolgáló tevékenységeinek támogatása, emellett a klasszikus civil társadalmi szervezeteknek nyújtott állami támogatásnak két speciális formája van: Falusi Civil Alap (a továbbiakban: FCA) és Városi Civil Alap (a továbbiakban: VCA). A civil közösségi tevékenységeknek és feltételeinek támogatására létrehozott FCA-hoz az 5000 főnél kevesebb lakosú településeken működő civil szervezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet. Az FCA éves költségvetése 2025-ben 5 milliárd HUF volt. Ezenkívül az 5000 főt meghaladó lakosságú településeken működő civil társadalmi szervezetek a VCA-ra jogosultak. A VCA éves költségvetése 2025-ben 4,8 milliárd HUF volt.

A jelentésben szereplő állítás (2. oldal: 2. fejezet 3. bekezdése): „*A résztvevőket rendkívüli aggodalommal töltötte el a külföldi ügynökökről szóló második jogszabály, a közélet átláthatóságáról szóló(...) törvény (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Ami a közélet átláthatóságáról szóló törvényjavaslatot illeti, fontos hangsúlyozni, hogy azt nem fogadták el. 2025 tavaszán levették az Országgyűlés törvényalkotási bizottságának napirendjéről, és azóta nem terjesztették a törvényhozás elé. Következésképpen a törvényjavaslattal kapcsolatban a jelentés több pontjában is felhozott vádak és aggályok megalapozatlanok. A Fidesz parlamenti képviselőcsoportjának egyik képviselője 2025. május 13-án nyújtotta be az Országgyűlésnek a közélet átláthatóságáról szóló T/11923. számú törvényjavaslatot. A „nyilvános konzultáció” kérdését illetően meg kell jegyezni, hogy a vonatkozó jogi rendelkezések csak a miniszterek által készített jogszabálytervezetek tekintetében írnak elő nyilvános konzultációs kötelezettséget. Az országgyűlési képviselők, az Országgyűlés állandó bizottságai és a köztársasági elnök (mint az Alaptörvény értelmében jogalkotás kezdeményezésére jogosult szereplők) mentesülnek e kötelezettség alól. Ez a szabály a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló, 2010. évi CXXXI. törvény 2011. január 1-jei hatálybalépése óta a magyar jogrendszer részét képezi, azaz 14 éve hatályban van. Az a tény, hogy a törvényjavaslatot „nyilvános konzultáció nélkül” nyújtották be, a fent említett okok miatt nem csorbítja az indítvány legitimitását. A törvényjavaslatok megvitatásának folyamatát az Alaptörvény, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) számú országgyűlési határozat (azaz a házszabályi határozat) szabályozza. A törvényjavaslat megvitatását és elfogadását szabályozó jogi normák biztosítják a törvényjavaslat módosításának lehetőségét, valamint szabályozzák annak körülményeit. Így semmi nem akadályozza meg az Országgyűlést abban, hogy a benyújtott és elfogadott módosításoknak megfelelően módosítsa a benyújtott törvényjavaslat szövegét. Valójában az esetek túlnyomó többségében a törvényjavaslatokat a folyamat során módosítják, mivel a benyújtást követően olyan észrevételeket és kéréseket fogalmazhatnak meg, amelyek a jogszabály szövegének módosítását indokolják. Helytelen azt feltételezni – ahogy azt a jelentés is teszi –, hogy a törvényjavaslatot a májusi tiltakozások miatt halasztották el.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 2. fejezet 5. bekezdése): „*A Budapest Pride 2025. évi rendezvényét betiltották (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A 30. Budapest Pride Felvonulás 2025. július 28-án került megrendezésre, amelyen nagyszámú résztvevő gyűlt össze, és az esemény incidens nélkül zajlott. A rendőrség gondoskodott valamennyi résztvevő biztonságáról, annak ellenére, hogy néhány ellentüntető is jelen volt. Mint minden esetben és a jogállamiság elvével összhangban, a rendőrség megvizsgálta, hogy történt-e bármilyen jogellenes cselekmény az esemény során vagy azzal kapcsolatban, és arra a következtetésre jutott, hogy nem kell bírságot kiszabni.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 2. fejezet 5. bekezdése): „*A rendőrség kisebb szabálysértések, például közlekedési szabálysértések miatt megbírságolta a tüntetőket, az utóbbi időben pedig megemelte az ilyen bírságok mértékét, ami visszatartó hatást váltott ki. A résztvevők azt is kifejtették, hogy a*

rendőrség már arcfelismerő eszközöket használ kisebb súlyú bűncselekmények esetében, ami megkönnyíti a tüntetők azonosítását, félelmet kelt bennük, és aggályokat vet fel a magánélethez és a személyes adatokhoz való joggal kapcsolatban.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A szöveg láthatólag a Budapest Pride Felvonulásra utal. Az Amnesty International Magyarország, a Háttér Társaság, a Magyar Helsinki Bizottság és a Polgári Jogok Társasága által kiadott közös sajtóközlemény szerint „(...) a rendőrség szakszerűen biztosította az alapvető jogok békés gyakorlását (...)”. Közlekedési szabálysértések miatt vagy arcfelismerő eszközök alapján nem indult eljárás.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 3. fejezet 1. bekezdése): *„Magyarországon a hagyományos médiakörnyezetet a Közép-európai Sajtó és Média Alapítvány uralja. 2018-ban valamennyi közszolgálati médiumot beolvasztották ebbe az alapítványba, amely rengeteg állami hirdetési pénzhez jut.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Nem igaz, hogy az összes közmédiát beolvasztották ebbe az alapítványba. A Közép-Európai Sajtó és Média Alapítvány (KESMA) Magyarországon semmilyen közmédia felett nem rendelkezik. A magyar Alkotmánybíróság határozata szerint a KESMA nemzeti stratégiai jelentőségű projektté nyilvánítása nem ellentétes az Alaptörvénnyel. Az Alkotmánybíróság arra sem talált bizonyítékot, hogy Magyarországon általában véve nem garantálják a sajtó szabadságának és sokszínűségének, valamint a demokratikus közvélemény formálásához szükséges szabad információnak és tájékoztatásnak a feltételeit. A KESMA magánalapítványként működik, amely piaci alapú újságok, online platformok és rádióállomások hatalmas portfólióját egyesíti és felügyeli, míg a magyar közmédia – az államilag finanszírozott Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) keretében – különálló egységként működik, amely sem tulajdonosi, sem szervezeti szempontból nem kapcsolódik közvetlenül az alapítványhoz. Ezenkívül a televíziós piacon éles verseny van a két vezető kereskedelmi csatorna (TV2 és RTL) között, és a különböző tulajdonosok által üzemeltetett kereskedelmi rádióállomások szintén a rádiópiac népszerűségi listáinak élén állnak.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 3. fejezet 1. bekezdése): *„A résztvevők kifejtették, hogy fontos szerepet játszott a kormányzó párt propagandájának a rádión, a legnagyobb hírportálon, az országos lapokon és a legtöbb regionális lapon keresztüli terjesztésében, és a társadalom valamennyi szegmensét eléri.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: A médiaigazgatási szabályok egyértelműen meghatározzák, hogy a médiaszolgáltatások keretében milyen közlemények tehetők közzé jogszerűen. Ebben az összefüggésben a médiafogyasztás jelentősen eltér a társadalom különböző korcsoportjai között. A fiatalok többnyire online szolgáltatásokat vesznek igénybe. 2024-ben a legszélesebb körben olvasott online sajtótermék (havi látogatószám alapján) az index.hu volt, amelyet a 24.hu és a telex.hu követett.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 3. fejezet 1. bekezdése): *„Teljes ellenőrzés alatt áll a közszolgálati média is, amelyben az ellenzék vezetője csupán minimális megjelenési lehetőséget kap választások előtt.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Az állítás nem határozza meg sem azt, hogy milyen időszakra vonatkozik, sem azt, hogy mi minősül minimális médiafigyelemnek. A médiajogi szakértők azonban 2024 júliusában megvizsgálták a kormánytagok és az országgyűlési pártok tagjai közötti beszédidő hírműsorokon belüli megoszlását, amelyből nem vonható le olyan következtetés, miszerint az ellenzéki vezető minimális médiafigyelmet kapott volna¹. Magyarország támogatja a kiegyensúlyozott és sokszínű médiapiacot, ezáltal erősítve a médiapluralizmust. A hatályos médiajogszabályok kifejezetten rendelkeznek a médiakoncentráció megelőzéséről, és e szabályok az információs monopóliumok kialakulásának megakadályozása révén előmozdítják a sokszínű médiapiac kialakulását. A jelenlegi médiaszabályozás kétpilléres rendszert hozott létre olyan eszközökkel, amelyek hatékonyan

¹

A szereplési idő az alábbi linken érhető el:

https://nmhh.hu/cikk/251106/A_politikai_szereplok_mediahasznalata_a_hirmusorokban_2024_julius.

megakadályozzák az erőfölény kialakulását és garantálják a médiapiac pluralizmusát. Magyarországon a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát a Magyar Cégjegyzék biztosítja.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 3. fejezet 2. bekezdése): „A résztvevők kifejtették, hogy szinte az összes állami hirdetési pénz a kormányhoz kötődő médiához kerül, ahogy a legtöbb magánreklámpénz is, mivel még ha a népszerű független médiaorgánumok közönsége nagyobb is, a vállalatokra jelentett kockázat miatt kevesebb hirdetési pénzt kapnak.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A reklámbevételekről szóló független jelentésekből kiindulva ez az állítás nem igaz, és ennek nincs is értelme. A hirdetési költségvetések egymástól függetlenül oszlanak meg az összes média között, és a kormány nem kényszeríti a hirdetőket vagy ügynökségeiket semmilyen döntés meghozatalára.

A jelentésben szereplő állítás (3. oldal: 3. fejezet 3. bekezdése): „A nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi törvény fordulópontot jelentett a független média számára. A magyar „külföldi ügynökökről szóló törvény” azt jelenti, hogy bárki, aki nyilvános vitában vesz részt, a résztvevők szerint külföldi ügynöknek tekinthető.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi LXXXVIII. törvény rendelkezései semmilyen módon nem korlátozzák a véleményalkotás szabadságát. A Szuverenitásvédelmi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) közigazgatási szerv, nem pedig vizsgálati hatóság, ezért nem hozhat kötelező erejű határozatokat, és ennek megfelelően nem szabhat ki szankciókat vagy bírságokat. Ezt a magyar Alkotmánybíróság is megerősítette. A Hivatal eljárási hatásköre nagyon korlátozott. A Hivatal kizárólag külföldi forrásból finanszírozott vagy külföldi érdekeket szolgáló, szervezett politikai véleménynyilvánítással kapcsolatban folytat vizsgálatokat és ad ki jelentéseket, az egyszerű politikai véleménynyilvánítás vizsgálata nem tartozik a hatáskörébe. Semmilyen módon nem sérti a demokratikus közéletet, ha a Hivatal ebben az összefüggésben közzéteszi valamely szervezetre vagy személyre vonatkozó álláspontját, még akkor sem, ha az az adott szervezetre vagy személyre nézve negatív. Mindenki szabadon közzéteheti a Hivatallal vagy annak megállapításaival kapcsolatos álláspontját, és ezáltal még szélesebb közönséget érhet el, mint a maga Hivatal vagy annak jelentése. A törvény rendelkezései alapján a Hivatal nem foglalkozik a vizsgált szervezet által kifejtett vélemény tartalmának jellegével, következésképpen a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadsága sem sérül. A törvény rendelkezései a kifejtett vélemény céljára, a vélemény kifejtéséhez használt külföldi forrásokra és a kifejtett véleménnyel elért közönségre összpontosítanak. A jogszabály nem tartalmaz médiajogi szabályozást.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 3. fejezet 5. bekezdése): „A résztvevők kifejtették, hogy a hatóságok azt a narratívát hangoztatják, hogy a belföldi ellenségek felelősek a feltételelességi intézkedésekért, és azért, hogy Magyarország nem kapja meg az uniós forrásokat. A résztvevők szerint egy politikust azzal vádoltak, hogy azt állította, hogy a pénzeszközök zárolása pozitív hatást fejt ki az ellenzék számára, noha ez összefüggéseiből kiragadva hangozott el. Ha az újságírók megpróbálják elmagyarázni a zárolt pénzeszközök mögött meghúzódó uniós indokokat, a résztvevők szerint fennáll annak a kockázata, hogy az állam ellenségeiként tüntetik fel őket.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A magyar hatóságok nem hangoztatnak ilyen narratívát; ezt maguk az ellenzéki politikusok teszik, elismerve, hogy valóban ez a helyzet. Az ellenzéki Tisza Párt európai parlamenti képviselője (Kollár Kinga) szerint ez minél rosszabb az ország számára, annál jobb nekik, vagyis a saját országa ellen dolgozik. Többek között a következőket mondta szó szerint: „Megközelítőleg 21 milliárd eurót függesztettek fel, és ebből egymilliárd már el is vezett a magyarok számára. Ez komoly hatással volt a magyar államra, mivel nem tud beruházni a közinfrastruktúrába. Természetesen nem tudja támogatni a magyar gazdaságot, és nem tud további szociális szolgáltatásokat nyújtani az embereknek. A feltételelességi mechanizmus nagyon hatékony – nagyon hatékonyan befolyásolja a magyarok mindennapi életét. Van ennek pozitív oldala is: a magyarok romló életszínvonala megerősítette az ellenzéket. És emiatt én... nagyon pozitívan állok a 2026-os választásokhoz.” A jelentés résztvevői tehát megalapozatlan vádakot fogalmaznak meg egy ilyen narratíva hangoztatásával kapcsolatban, és megpróbálják tagadni a valóságot.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 3. fejezet 6. bekezdése): „*A független újságírók nem élnek félelemben, azonban a résztvevők szerint a korlátozott foglalkoztatási lehetőségek és az ellenük irányuló propagandatámadások formájában ennek megfizetik az árát.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az újságírókra világszerte egyre nagyobb nyomás nehezedik, ideértve a jogi zaklatást, az öncenzúrát, valamint a politikai vagy gazdasági kényszerítést. A sajtószabadság védelme kollektív fellépést igényel – az újságíróktól és a médiaorgánumoktól kezdve a polgárokig és a politikai döntéshozókig. Magyarországon civil szervezetek és kutatási kezdeményezések dolgoznak a tömegtájékoztatás szabadságának védelme érdekében.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 3. fejezet 6. bekezdése): „*Értesülések szerint két újságíró ellen hónapokig használták a Pegasus kémsoftvert.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az állítás megalapozatlan. Nem világos, hogy a jelentés miért hivatkozik még mindig erre az „esetre”. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) 2022. január 31-én már közzétette jelentését. A hatóság vizsgálata nemzetbiztonsági célú adatkezeléssel kapcsolódott, amely a nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik. Mind az általános adatvédelmi rendelet, mind az (EU) 2016/680 irányelv egyértelműen előírja, hogy hatályuk nem terjed ki a nemzetbiztonsági tevékenységek részeként végzett adatkezelésre. A fentiek alapján a nemzetbiztonsági célú adatgyűjtés nem tartozik az említett uniós jogalkotási aktusok hatálya alá. Az ilyen adatgyűjtés részletes szabályait – ideértve a felhasználás jogszerű célját is –, a vonatkozó korlátozásokat, garanciákat és ellenőrzési mechanizmusokat a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 2014. évi CXII. törvény, valamint más nemzeti törvények és közjogi szabályozási aktusok határozzák meg. Az EUB is megerősítette, hogy a személyes adatok védelme a tagállamok által közvetlenül végrehajtott nemzetbiztonsági intézkedésekkel összefüggésben a nemzeti jog hatálya alá tartozik, és ezen intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a nemzeti jogot, különösen alkotmányos szinten.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 2. bekezdése): „*A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény rendelkezései 2022-ben hatályukat veszítették. Magyarország zéró toleranciát alkalmaz az iskolai agresszió minden formájával szemben. Az agresszió jelenségével – összetett megközelítése révén – megelőző és akut értelemben egyaránt foglalkoznak a közoktatási intézményekben, ami az LMBT-közösséghez tartozó gyermekekre és fiatalokra is kiterjed. A gyermekvédelmi csomag 2021. júniusi elfogadása határozott nemzetközi választ váltott ki. Úgy tűnik, hogy a nemzetközi kritika mesterséges konfliktust teremt a gyermekek védelme és az LMBT-személyek jogai között, de a jogszabály nem írja elő az LMBT-tartalmak tilalmát. Az ilyen tartalmak azonban a jogszabályok értelmében nem tehetők hozzáférhetővé a gyermekek számára az iskolákban, óvodákban és reklámozás útján, és csak a felnőttek számára fenntartott időszavokban terjeszthetők lineáris médiaszolgáltatások keretében. A jogszabály célja a kiskorúak védelme, amelyet közérdeken alapuló kényszerítő indokként az EUB is elismer. A pedofiliára vonatkozó jogszabálycsomag módosításai nem kapcsolódnak a gyermekvédelmi rendelkezésekhez, és nem keverendők össze az utóbbi célkitűzéseinek félreértelmezése céljából. Bár ezeket egy jogalkotási eljárás keretében vitatták meg, lényegében semmi közük egymáshoz.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 2. bekezdése): „*A résztvevők szerint fokozódott a megkülönböztetés, és betiltották az LMBTIQ+ gyülekezéseket (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A 2018. évi LV. törvény 13/A. §-a nem diszkriminálja az egyes szexuális kisebbségeket, az a gyermekvédelmi törvényben foglalt összes tilalomra vonatkozik, beleértve a pornográfiára, a szexualitás öncélú ábrázolására, a születési nemtől való eltérésre, a nemváltoztatásra, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére vagy ábrázolására vonatkozó tilalmakat is. Az e csoportokhoz tartozó személyek továbbra is tarthatnak gyűléseket, feltéve, hogy azok nem ellentétesek ezekkel a tilalmakkal. A gyermekek védelme kiemelt fontosságú Magyarország számára. A jogszabály-módosítások célja elsősorban a kiskorúak jogainak megerősítése, valamint egészséges

testi és szellemi fejlődésük biztosítása. Az Alaptörvény legutóbbi, 2025 áprilisában elfogadott módosítása kimondja, hogy a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való joga – az élethez való jog kivételével – minden más alapvető jogot megelőz.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 2. bekezdése): „A résztvevők arról számoltak be, hogy az FRRL legutóbbi, öt évvel ezelőtti látogatása óta jelentősen romlott az eltérő szexuális irányultsággal vagy nemi identitással rendelkező személyek védelme, és az alkotmány immár kifejezetten csak két nemet ismer el.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az Alaptörvény L. cikke (1) bekezdésének módosítása kifejezetten kimondja, hogy az ember biológiai értelemben férfinak vagy nőnek születik, és a születéskor meghatározott nem jogilag megváltoztathatatlan. Nyugat-Európa és Észak-Amerika egyes joghatóságaiban észrevehetően nőtt a kiskorúak nemi identitásával kapcsolatos beavatkozások száma, ami visszafordíthatatlan következményekkel járhat. A születéskori nem megváltoztatásának tilalma a gyermekek természetes fejlődési folyamatának garantálását és az ideológiai befolyástól való védelmüket szolgálja. A biológiai nemet születéskor XX vagy XY kromoszómák jelenléte és a kapcsolódó anatómiai jellemzők határozzák meg. A mai tudományos konszenzus megerősíti, hogy a biológiai nem objektív és megváltoztathatatlan tényező. Bár előfordulhatnak egyéni variációk, ezek nem változtatják meg a biológiai nem bináris természetét. Az állam a biológiai valóságot a jogszabályi keretek és a társadalmi berendezkedés alapelveként ismeri el. Ez a jogi rendelkezés hozzájárul a jogbiztonság garantálásához, a gyermekek védelméhez, valamint a családi struktúrák és a társadalmi rend stabilitásához.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 3. bekezdése): „(...) a résztvevők szerint a Szuverenitásvédelmi Hivatal bírálta a nőszervezeteket, amelyek attól tartanak, hogy feketelistára kerülnek.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország jogi kerete az Alaptörvénnyel és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban teljes mértékben garantálja az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságát. A nemzeti Szuverenitásvédelmi Hivatal figyelemmel kíséri a külföldi befolyást és az átláthatóságot, de nem bélyegzi meg a szervezeteket. A kormány értékeli az összes érdekelt féllel, köztük a női szervezetekkel folytatott párbeszédet, és elismeri ezek társadalmi fejlődéshez való hozzájárulását, épp ezért megalapozatlanok a módszeres feketelistázásra vonatkozó állítások.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 3. bekezdése): „Nagyon kevés nő aktív a magyar politikában, és a résztvevők szerint a hatóságok nem ültették át a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós jogszabályokat.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország Alaptörvénye értelmében a nők és a férfiak egyenlő jogokkal rendelkeznek, és Magyarország különleges intézkedéseket tesz a társadalmi esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében. A magyar kormány elkötelezett a nők jogainak érvényesítése mellett, de ezt nem a nők és férfiak közötti különbségek hangsúlyozásával teszi, hanem a kiegyensúlyozott együttműködés feltételeinek megteremtése és megerősítése, valamint a nők társadalmi szerepének előmozdítása révén. Hazánk azonban a kvóták tekintetében nem gondolkodik azon, hogy növelje a nők politikai életben és közéletben való részvételét. Úgy véljük, hogy a kötelező mennyiségi kvóták (felülről építkező megközelítés) helyett hosszú távon előnyösebbek az alulról építkező kezdeményezések, a nők motiválása, képzése és mentorálása. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós jogszabályok átültetése folyamatban van. A magyar kormány kidolgozta és az Országgyűlésnek már benyújtotta a tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló, 2022. november 23-i (EU) 2022/2381 európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló törvénytervezetet.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 3. bekezdése): „A nők reprodukatív egészségét számos bürokratikus eljárás akadályozza, például az, hogy meg kell hallgatniuk a magzat szívhangját, ami miatt a nők kicsúszhatnak az abortusz törvény által előírt határidejéből.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Bár a terhességmegszakítások száma Magyarországon csökkenő tendenciát mutat, sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők nem kívánt terhesség esetén a terhességmegszakítást tekintik első és legnyilvánvalóbb megoldásnak, anélkül, hogy mérlegelnék a

gyermek megszületését és felnevelését. Sok esetben nincsenek tisztában az állami támogatások rendszerével vagy az örökbefogadási lehetőségekkel. A nők döntésének támogatása és a magzati élet védelme érdekében a 29/2022. (IX. 12.) BM rendelet módosította a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 32/1992. (XII. 23.) NM rendeletet, és azt kiegészítette azzal, hogy az utolsó orvosi vizsgálat során a várandós nőnek meg kell mutatni a magzati életfunkciókat. Ezt bele kell foglalni a terhességi igazolásba, amelyet be kell nyújtani a családvédelmi szolgálatához. Ez nem ró semmilyen kötelezettséget a terhes nőre. Nem világos, hogy a jelentés a „szívhang-rendeleten” kívül milyen egyéb bürokratikus eljárásokra hivatkozik. Tulajdonképpen a „számos bürokratikus eljárás” kifejezés indokolatlan. Az eljárás eltér az erőszak áldozatává vált nők esetében, mivel nem kötelesek igénybe venni a családvédelmi szolgálatot, és a terhességmegszakítás ingyenes.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 3. bekezdése): „*A »családbarát« politikák ellenére nőtt a nők munkaideje (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország családbarát politikái (olyan intézkedések, mint a meghosszabbított szülői szabadság, a rugalmas munkafeltételek, a részmunkaidős foglalkoztatási lehetőségek, a távmunka kérelmezésének joga, a gyermekgondozási szolgáltatások állami támogatása, az óvodai fejlesztések és az bölcsődei férőhelyek bővítése, a „Nők 40” korengedményes nyugdíjrendszer) célja, hogy támogassák a nőket a munka és a magánélet összeegyeztetésében, ne növeljék munkaterhüket, és nagyobb választási lehetőséget, rugalmasságot és biztonságot biztosítsanak számukra.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 4. bekezdése): „*A résztvevők kifejtették, hogy a hatóságok megtagadták a nők elleni erőszakkal kapcsolatos adatgyűjtésben való részvételt, (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország az (EU) 2024/1385 irányelv 44. cikkének végrehajtásával foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pont kijelölésével bizonyította együttműködését. Az EIGE igazgatója felkérte a tagállamokat, hogy jelöljenek ki nemzeti kapcsolattartó pontot e cikk végrehajtására, és Magyarország eleget tett ennek a kérésnek. Azt is meg kell jegyezni, hogy az irányelv átültetésének határideje 2027. június 14.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 4. bekezdése): „*A résztvevők kifejtették, hogy a hatóságok megtagadták a nők elleni erőszakkal kapcsolatos adatgyűjtésben való részvételt, de az EIGE és az FRA uniós ügynökségeknek köszönhetően immár megbízható adatok állnak rendelkezésre, amelyek azt mutatják, hogy minden második nőt ért már erőszak. Ennek ellenére a hatóságok megtagadták a nők elleni erőszakra szóló isztambuli egyezmény ratifikálását. A résztvevők szerint az eltartott migráns áldozatok esetében ez azt jelenti, hogy nem számolnak be erőszakra, mert attól tartanak, hogy kitoloncolják őket.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarország meg van győződve arról, hogy nem egy egyezmény ratifikálása, hanem a kormány és más jogalkotói és nem jogalkotói intézkedések kézzelfogható eredményei teszik valószínűvé a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzését és leküzdését. Magyarország ezért különös figyelmet fordít a családok, a gyermekek és a nők védelmére. Jogaikat az Alaptörvény rögzíti, az Országgyűlés jogalkotói munkája ebben a szellemben zajlik, és az állam különleges intézkedési kötelezettsége is megerősíti kivételes státuszukat. Magyarországon a nők védelmét törvény és annak végrehajtása biztosítja. A hazai költségvetési források mellett Magyarország a 2014–2020-as fejlesztési időszakban több mint 3 milliárd HUF-ot különített el a kapcsolati erőszak elleni küzdelemre és az áldozatok megsegítésére. Jelentősen növelték a kapcsolati erőszak áldozatait támogató szolgáltatások éves finanszírozását. 2025-ben a kormány 938 millió HUF-ot biztosít a kapcsolati erőszak áldozatait támogató rendszer számára, 2023-ban pedig 702,5 millió HUF-ot biztosított erre a célra (2022 óta a központi költségvetésből finanszírozzák az uniós forrásokból létrehozott intézményeket). Az áldozatsegítő szolgálatok munkáját áldozatsegítő központok egészítik ki, amelyek 2025 végére már országos lefedettséggel fognak rendelkezni.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 4. bekezdése): „*Ismertették, hogy a Büntető Törvénykönyv csak a kapcsolati erőszakra terjed ki (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) a nőkkel és kiskorúakkal szemben elkövetett bűncselekmények széles körének büntetéséről rendelkezik. A

kapcsolati erőszak bűncselekménye (Btk. 212/A. §) – amely nemcsak az emberi méltóságot súlyosan sértő és megalázó fizikai és lelki erőszak alkalmazását foglalja magában, hanem a sértett súlyos nélkülözésnek való kitettségét is – 2013 óta a Btk. részét képezi. A hasonló tárgyú korábbi rendelkezésekhez képest a 2013. évi módosítással akkor is büntetendővé vált az erőszakos magatartás, ha az nem okoz testi sérülést, de súlyosan sérti az áldozat emberi méltóságát. Szintén bűncselekménynek minősül, ha a sértettet anyagi javak elvonásával súlyos nélkülözésnek teszik ki. Azt is fontos hangsúlyozni, hogy a Büntető Törvénykönyv tágran határozza meg a „sértett” fogalmát, amely nemcsak a hozzátartozókat foglalja magában, hanem a volt házastársakat, a volt élettársakat, a gyámokat és a gyámoltakat is, feltéve, hogy az elkövető az elkövetéskor vagy korábban a sértettel élt. Az együttélés azonban nem szükséges, ha a sértettnek és az elkövetőnek közös gyermeke van. A Büntető Törvénykönyv a kapcsolati erőszak mellett a nők és gyermekek elleni erőszak terén a következő súlyos bűncselekményeket is büntetendővé teszi: szexuális kényszerítés (196. §) és szexuális erőszak (197. §). Semmi sem bizonyítja jobban a kiskorúak büntetőjog szerinti magas szintű védelmét, mint az a tény, hogy a 12 év alatti személy ellen elkövetett szexuális cselekmény a sértett állítólagos hozzájárulásától függetlenül mindig szexuális erőszaknak minősül. A Büntető Törvénykönyv a női nemi szervek megcsonkítását is a maradandó fogyatékoságot okozó súlyos testi sértés [164. § (6) bekezdésének d) pontja] egyik formájának minősíti, és még annak előkészítése is büntetendő. Ha kiskorúval szemben követnek el maradandó fogyatékoságot okozó súlyos testi sértést, ezt a bűncselekményt a kiskorú veszélyeztetésével (208. §) egyezőnek kell tekinteni, ami súlyosabb büntetés kiszabását vonja maga után.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 4. bekezdése): „(...) nem biztosított a megfelelő képzés a rendőrség és a bíróságok számára, emellett az áldozatok sem kapnak támogatást, akik gyakran említik az intézményes áruházt.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A bíróságok és a rendőri erők képzésben részesülnek, amelyben a jelzőrendszer számos szereplője is részt vesz. Magyarországon a kapcsolati erőszak áldozatait külön támogató rendszer (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat, titkos menedékházak, krízisközpontok, átmeneti lakhatási szolgáltatások, kríziskezelő ambulanciák) segíti, és a támogató rendszert folyamatosan fejlesztik. Az elmúlt években új szolgáltatások jöttek létre, és az ápolási-gondozási rendszer állami támogatása folyamatosan növekszik. Magyarország a CEDAW-jelentés keretében rendszeresen beszámol a kapcsolati erőszak áldozatait ellátó rendszer elemeiről és működéséről.

A jelentésben szereplő állítás (4. oldal: 4. fejezet 4. bekezdése): „Korlátozott az együttműködés a civil társadalmi szervezetek és a hatóságok között, de a résztvevők szerint néhány nagy horderejű kapcsolati erőszakkal kapcsolatos ügyben (...)”

Az igazság ezzel szemben a következő: A kapcsolati erőszak áldozatait támogató szolgáltatásokat elsősorban civil társadalmi szervezetek nyújtják állami támogatással. Az áldozatsegítő munka számtalan módon kapcsolódik a hatósági eljárásokhoz, így az együttműködés a mindennapi gyakorlat része.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 4. fejezet 5. bekezdése): „A résztvevők kifejtették, hogy a Magyarországra menekülő ukránokat először valódi menekültként tüntették fel, de a politika változásával inkább emberkereskedőknek vagy bűnözőknek bélyegzik őket.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A jelentésben szereplő, ukrán menekültekkel kapcsolatos állítások valótlanok. Az igazság az, hogy a háború kitörése óta az orosz-ukrán háború elől menekülő minden személy kérhet átmeneti védelmet. Magyarországon minden átmeneti védelemben részesülő személy több tucat szolgáltatáshoz fér hozzá, többek között ingyenes egészségügyi ellátáshoz, ingyenes közoktatáshoz, bizonyos szociális ellátásokhoz, lakhatási lehetőségekhez és a szabad munkavállaláshoz, ami további családtámogatási intézkedésekhez biztosít számukra hozzáférést. Ez a rendszer sokkal átfogóbb, mint az Ukrajnával szomszédos más országok rendszere (például sok más uniós ország nem biztosít ingyenes hozzáférést az egészségügyi ellátáshoz). Emellett számos jótékonyági szervezet integrációs központokat működtet, gyermekgondozást és nyelvtanfolyamokat szervez, illetve lakhatási programokat kínál. A magyar állam is jelentős támogatást nyújt a szervezeteknek.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 4. fejezet 6. bekezdése): „*A résztvevők szerint (... a vendégmunkás státusz gyakran vezet kizsákmányoláshoz.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarországon a munkavállalási célú jogszerű tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat a magyar munkavállalókkal azonos munkajogi védelem illeti meg. Számos ügynökség és hatóság (pl. az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság és Budapest Főváros Kormányhivatala) igyekszik megkönnyíteni az integrációt: bevezették a magyar kulturális ismereti vizsgát, valamint brosúrákat és háttérdokumentumokat bocsátanak rendelkezésre. Magyarország különös hangsúlyt helyez annak biztosítására, hogy az országban csak jogszerű munkavállalás céljából tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat alkalmazzanak, mivel ez az egyetlen módja annak, hogy ugyanolyan munkajogi védelmet garantáljanak számukra, mint a magyar munkavállalók számára. Nincs tudomásunk olyan beszámolóról vagy tapasztalatról, amely arra utalna, hogy a harmadik országbeli állampolgárok kizsákmányolását gyakorinak lehetne tekinteni Magyarországon.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 4. fejezet 7. bekezdése): „*A romák az élet minden területén rendszerszintű megkülönböztetéssel szembesülnek.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az Alaptörvény rendelkezése szerint („*Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja*”) tilos a megkülönböztetés minden formája, beleértve a faji háttérrel, illetve etnikai vagy társadalmi származáson alapuló megkülönböztetést is. A részletes szabályokat az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény tartalmazza. Átfogó szabályozást biztosít, és sok tekintetben szélesebb körű védelmet nyújt, mint a jelenlegi uniós jog. Magyarországon tehát a hátrányos megkülönböztetés elleni jogvédelem kiterjedt, és összhangban van az uniós és nemzetközi követelményekkel. Magyarország 2012 óta számos olyan programot hajtott végre, amelyek célja a roma népesség hátrányos helyzetének és szegregációjának csökkentése, különös tekintettel a támogató szolgálatokhoz való hozzáférés javítására és a lakossági szegregáció csökkentésére. Magyarországon a társadalombiztosítási járulékok alapján nyújtott egészségügyi szolgáltatások nemi vagy etnikai identitásra való tekintet nélkül, szükségleteiknek megfelelően mindenki számára egyformán hozzáférhetők.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 4. fejezet 7. bekezdése): „*A résztvevők becslése szerint a roma gyermekek mintegy fele jár de facto szegregált iskolákba, (...)*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményben, valamint a magyar jogszabályokban rögzített elv kimondja, hogy a gyermeket csak feltétlenül szükséges esetben és jogszabályban meghatározott okokból lehet elválasztani a családjától. Magyarországon a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a fent említett 2003. évi CXXV. törvény kifejezetten tiltja a szegregációt; az intézmények vagy fenntartók által elfogadott bármely diszkriminatív intézkedés jogellenes. A szegregáció megelőzése érdekében a kormányhivatalok évente felülvizsgálják az iskolai körzethatárokat. Minden iskolai körzetben létrehozta szegregációellenes munkacsoportokat, amelyek nyomon követik az inkluzív oktatáshoz való hozzáférést. A köznevelés területén átfogó támogatást nyújtanak a korai iskolaelhagyás kockázatának kitett diákok csoportjai részére az oktatásban való előrehaladásuk előmozdítása érdekében, különös hangsúlyt helyezve a hátrányos helyzetű roma diákokra. A sikeres iskolai előmenetelt támogató hatékony eszközök közé tartoznak a következők: iskola utáni tanulási programok (más néven: tanodák), óvodai és iskolai étkeztetés biztosítása a rászoruló gyermekek számára, esélyegyenlőséget célzó ösztöndíjprogramok, ingyenes tankönyvek, digitális eszközök személyes használatra történő biztosítása, valamint a nyelvi bizonyítványok és vezetői engedélyek megszerzésének támogatása.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 4. fejezet 7. bekezdése): „*Sok ukrán menekült roma származású, és bár beszélnek magyarul, a résztvevők szerint még súlyosabb megkülönböztetéssel szembesülnek. Amikor a hatóságok összeállították a biztonságos területek jegyzékét, ami kizárná a menedékjogot, abban szerepeltették Ukrajna romák lakta térséget. A résztvevők helytelenítették, hogy az EU nem reagált erre.*”

Az igazság ezzel szemben a következő: A valóságban – ahogy azt a fentiekben kifejtettük – a háború kitörése óta az orosz-ukrán háború elől menekülő minden személy kérhet átmeneti védelmet függetlenül attól, hogy a katonai műveletek által közvetlenül érintett ukrán közigazgatási-területi egységekből származnak-e vagy sem. Az az állítás, miszerint Magyarország etnikai alapon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, valótlan és indokolatlan vád, mivel a magyar hatóságok nem tesznek különbséget a roma és a nem roma ukrán állampolgárok között. A magyar hatóságok valójában nem gyűjtenek adatokat az ukrán állampolgárok etnikai hovatartozásáról. Ami Ukrajna katonai műveletek által közvetlenül érintett közigazgatási-területi egységeinek rendszerét illeti, ennek csak a lakhatással összefüggésben van jelentősége. Magyarországon minden ukrán hozzáfér a lakásszerzéshez szükséges eszközökhöz (mivel a kormány 2023. augusztus 1-jétől új lakhatási támogatási rendszert vezetett be, amelynek értelmében az állam havonta jelentős összegű szállásköltséget térít meg az átmeneti védelemben részesülő ukrán személyek munkáltatója részére). Az egyetlen változás az, hogy 2024 augusztusától csak azok az ukránok jogosultak államilag finanszírozott, kiegészítő elszállásolásra, akik Ukrajna katonai műveletek által közvetlenül érintett közigazgatási-területi egységeiből érkeznek². Ukrajna továbbá nem rendelkezik úgynevezett „romák lakta térségekkel”.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 1. bekezdése): „A világjárvány idején veszélyhelyzetet jelentettek be, amely lehetővé teszi a kormány számára, hogy rendszeresen megkerülje a parlamentet.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A vészhelyzeti rendeletek kiadása indokolt és szükséges. Tekintettel arra, hogy (a benyújtástól számítva) több mint öt hétre van szükség ahhoz, hogy egy átlagos törvényjavaslat jogszabállyá váljon, egyértelműen szükséges, hogy a kormány képes legyen dinamikusan reagálni a helyzetre, és lényegesen rövidebb idő alatt meghozni a szomszédos országban zajló háborúval (és korábban a Covid19-világjárvánnyal) kapcsolatos döntéseket, és elfogadni a vonatkozó kormányrendeleteket. Ami a vészhelyzeti kormányrendeletek gyakoriságát illeti, meg kell jegyezni, hogy az ilyen rendeletek száma egy adott évben nem haladta meg az összes kormányrendelet 20%-át. Mindazonáltal az elmúlt két és fél évben – azaz az ukrajnai háború miatti vészhelyzet idején – az Országgyűlés több mint 280 jogszabályt fogadott el. A jogalkotási munka tehát a demokrácia és a jogállamiság elveivel összhangban változatlanul folyik tovább. Meg kell jegyezni, hogy az Országgyűlés munkáját még a világjárvány idején sem kellett felfüggeszteni, és a jogalkotás még a legnehezebb időszakokban is folytatódott. Fontos megjegyezni, hogy a kormány az Alaptörvény szerinti kötelezettségének eleget téve rendszeresen írásban tájékoztatja az Országgyűlés elnökét és az állandó bizottságokat a vészhelyzeti rendeletekről. Ezenkívül a vészhelyzeti rendeletekben foglalt rendelkezéseket az Országgyűlés időről időre felülvizsgálja, törvényi szintre emeli és elfogadja a kapcsolódó rendelkezéseket. Hozzá kell tenni azt is, hogy különleges jogrend esetén az Alkotmánybíróság munkája nem korlátozható. A testület vészhelyzet idején folyamatosan és megszakítás nélkül működik, ami lehetővé teszi az Alkotmánybíróság számára, hogy bármilyen befolyástól függetlenül felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát. Ehhez hasonlóan az igazságszolgáltatás zavartalan működésének feltételei is mindenkor biztosítottak.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 1. bekezdése): „A jogalkotási folyamat minőségileg hibás, mivel a törvényjavaslatok az elfogadás utolsó szakaszában gyakran jelentős változásokon mentek keresztül, vagy azokat a kormány helyett parlamenti képviselők nyújtották be a konzultációs követelmények elkerülése érdekében.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Magyarországon a kormány által készített jogszabálytervezetek nyilvános konzultációjára (a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvényben foglaltak szerint) szigorú szabályok vonatkoznak. Ennek köszönhetően 2022 negyedik negyedében a kormány vagy valamely kormánytag által kezdeményezett jogszabályok 92%-a, 2023-ban 94%-a, 2024-ben pedig 96%-a képezte nyilvános

konzultáció tárgyát. A jogszabálytervezetek bárki számára elérhetőek voltak, és nyolc napig lehetett azokkal kapcsolatban észrevételeket tenni. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal folyamatosan ellenőrzi a nyilvános konzultációval kapcsolatos kötelezettségek teljesítését, és annak eredményeit évente közzéteszi nyilvános jelentéseiben, továbbá szankcionálja az ellenőrzés során feltárt mulasztásokat: 2022-ben összesen 23,3 millió HUF, 2023-ban 57,7 millió HUF, 2024-ben pedig 16,5 millió HUF bírságot szabtak ki a minisztériumokra. Az egyes országgyűlési képviselők által benyújtott törvényjavaslatok száma minden évben nagyon alacsony volt, a 2022 utolsó negyedévében elfogadott 55 törvényből 2-t, 2023-ban 121-ből 14-et, 2024-ben pedig 92-ből 11-et fogadtak el az egyes országgyűlési képviselők kezdeményezései alapján.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 1. bekezdése): „A résztvevők szerint a választási törvényeket gyakran és a választások idejéhez közel módosították, hogy a kormányzó párt számára javítsák a feltételeket, és a választások során az állami alkalmazottak is a párt támogatása érdekében dolgoztak.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Sem a jelenlegi, sem az előző kormányzati ciklusban nem került sor a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény gyakori módosítására, továbbá az Országgyűlés sem módosította a választási törvényt a választásokat megelőző hat hónapon belül. Az országgyűlési képviselők jogalkotás-kezdeményezési joga a magyar jogállamiság egyik fontos pillére, az évtizedek óta alkotmányos szinten garantált parlamenti jogok és szabadságok sarokköve. Az országgyűlési képviselők bármilyen témában nyújthatnak be törvényjavaslatot, amely az eljárási szabályzatban meghatározott eljárás követése esetén felvehető az Országgyűlés napirendjére. E jog korlátozása vagy megkérdőjelezése az alapvető demokratikus normák megkérdőjelezését is jelentené.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 1. bekezdése): „A résztvevők szerint az EU nyomást gyakorolt a vagyonyilatkozatok javítására, de csak a parlament rendelkezik hatáskörrel az ilyen nyilatkozatok ellenőrzésére vagy azok hiánya esetén szankciók kiszabására.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A Magyarország által a jogállamisági feltételeességi eljárás keretében tett kötelezettségvállalásokkal összhangban szigorodtak a vagyonyilatkozat tételére vonatkozó szabályok. Az Országgyűlés 2022-ben elfogadta a törvényt, amely módosította az országgyűlési képviselőkre, valamint a magas rangú politikusokra és az alkotmányos szervek vezetőire vonatkozó szabályokat azáltal, hogy nyilvános vagyonyilatkozat tételére kötelezte őket. Családtagjaik szintén kötelesek nem nyilvános vagyonyilatkozatot tenni ugyanezt a formanyomtatványt használva. A 2022. november 1-jétől alkalmazandó új szabályok értelmében jelentősen bővült a vagyonyilatkozatban feltüntetendő adatok köre. Az Integritás Hatóság felhatalmazást kapott arra, hogy 2023. március 31-től ellenőrizze a magas kockázatú tisztviselők vagyonyilatkozatait.

A vagyonyilatkozat tételére vonatkozó, jelenleg hatályos magyar szabályok a legszigorúbbak közé tartoznak Európában.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 2. bekezdése): „A Transparency International korrupcióérzékelési indexe alapján Magyarország immár harmadik éve az utolsó helyen áll az EU-ban, és számos mutató mutatja a probléma súlyosságát.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az OECD szerint Magyarország az OECD-tagállamok azon 63%-ához tartozik, amelyek átfogó nemzeti korrupcióellenes és integritási keretrendszert fogadtak el. Magyarország emellett beletartozik az OECD-tagok 44%-át kitevő azon kisebb csoportba is, amely kifejezetten a magánszektoron, az állami tulajdonú vállalatokon és a köz-magántársulásokon belül felmerülő korrupciós kockázatokkal foglalkozik. Különösen figyelemre méltó, hogy mindössze hat OECD-tagállam követi nyomon teljeskörűen korrupcióellenes stratégiájának végrehajtását, és Magyarország is közéjük tartozik. Ez azt mutatja, hogy Magyarország nemcsak formális kereteket fogadott el, hanem aktívan nyomon is követi azok végrehajtását – ez a gyakorlat még az OECD-tagállamok körében is ritka.

A jelentésben szereplő állítás (5. oldal: 5. fejezet 2. bekezdése): „Az új Korruptióellenes Munkacsoport és az Integritás Hatóság nem rendelkezik elegendő hatáskörrel a korrupció elleni küzdelemhez.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Véleményünk szerint mindkét szerv rendelkezik az ahhoz szükséges jogi kerettel, hogy hatékony szerepet játsszon a korrupció elleni küzdelemben. A 2022-ben elfogadott jelenlegi jogi keret maradéktalanul teljesített az e szervekkel kapcsolatban az EU felé tett kötelezettségvállalásokat. Az Integritás Hatóság az uniós források felhasználását felügyelő független szerv. Kivizsgálja azokat a kockázatokat és eseteket, amikor az illetékes hatóságok elmulasztották megelőzni, illetve kezelni a csalást, az összeférhetetlenséget, a korrupciót vagy az egyéb jogsértéseket. Kockázatértékeléseket végez, ajánlásokat ad ki és vizsgálatokat is indíthat. Az Integritás Hatóság mellett függetlenül működik a Korruptióellenes Munkacsoportot, amelyben kormányzati és nem kormányzati érdekelt felek egyenlő feltételek mellett vesznek részt (paritásos alapon, 10–10 taggal), és amelynek elnöki tisztét az Integritás Hatóság elnöke tölti be. A munkacsoport tanácsadó és elemző szervként működik, és (éves jelentéseiben) javaslatokat terjeszt elő a korrupció megelőzésének és felderítésének javítására vonatkozóan.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 4. bekezdése): „A résztvevők szerint »hibrid« igazságszolgáltatási rendszer működik, amelyben az önszabályozó Országos Bírói Tanács (OBT) választja meg a bírákat, de a vezetőket politikai elkötelezettség alapján nevezik ki.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvényben foglalt jogszabály-módosítások a felsővezetői tisztségekbe való kinevezéseket is érintették. Következésképpen az Országos Bírói Hivatal (OBH) elnökének vagy elnökhelyettesének, valamint a Kúria elnökének vagy elnökhelyettesének csak olyan személyek nevezhetők ki, akikről az Országos Bírói Tanács (OBT) a határozatában megállapította, hogy rendelkeznek a tisztség betöltéséhez szükséges függetlenséggel, feddhetetlenséggel, pártatlansággal és integritással. A Kúria elnöki és az OBH elnöki tisztségére a köztársasági elnök nevez ki jelölteket, de ezt csak akkor teheti meg, ha az OBT megerősítette, hogy a jelölt megfelel a fent említett követelményeknek. Az Európai Bizottság 2023 decemberében úgy ítélte meg, hogy a jelenlegi jogi keret teljes mértékben megfelel az igazságszolgáltatás függetlenségére vonatkozó követelményeknek.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 4. bekezdése): „Kifejtették, hogy a reform a bíróságok szerkezetátalakítását jelenti, és arra kötelezi őket, hogy pénzügyi kompenzációt nyújtsanak, ha az eljárások túl hosszúra nyúlnak, ami potenciálisan elhamarkodott, rosszabb minőségű döntésekhez vezethet.”

Az igazság ezzel szemben a következő: Ezen új jogi eszköz célja, hogy biztosítsa a törvény által előírt eljárási határidők betartását, mivel a polgárok és az igazságszolgáltatáshoz fordulóknak érdeke, hogy az állam a törvényes határidők szigorú betartásával lássa el a feladatait. A bírának ezért nem kell a korábbiakhoz képest gyorsabban lefolytatniuk az eljárásokat; az új szabályok az eljárások észszerű időn belüli lezárását hivatottak ösztönözni. Ennek megfelelően, ha a bíróság bármely polgári vagy közigazgatási ügyben túllépi a törvényes eljárási határidőt, a határidő lejártát követő naptól kezdve a késedelemmel arányos vagyoni elégtételt kell nyújtania a feleknek. Az észszerű időn belüli ügyintézéshez való jog nemcsak alkotmányos követelmény Magyarországon, hanem az emberi jogok európai egyezményéből is az következik, hogy garantálni kell az észszerű időn belüli tisztességes eljáráshoz való jogot.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 4. bekezdése): „A reform 2025 februárjában a bírák által vezetett nagy tüntetéseket váltott ki, amelyek a bírák függetlenségét és a fizetések növelését követelték. A résztvevők elmondták, hogy a közelmúltbeli béremelések nem elegendőek a jogi szakemberek elvándorlásának megakadályozásához.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A bírák és az igazságügyi alkalmazottak, valamint az ügyészek és a nem ügyészi alkalmazottak béremelésére 2025. január 1. és 2027. január 1. között három szakaszban kerül sor. A januártól kezdődő 15%-os béremelést követően a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvény 2026-ban további 10%-kal növeli a beralapot. A jelenlegi hároméves béremelési ciklus utolsó szakasza 2027-ben zárul le, a bejelentett kormányzati

kötelezettségvállalás szerint a bírák és ügyészek fizetését a 2025 és 2027 közötti időszakban összesen közel 50%-kal (48%) emelik. Az igazságügyi és ügyészi személyzet bérét még nagyobb mértékben emelik. Ez a jelentős béremelés a bírák és ügyészek esetében 2020 és 2022 között megvalósult 60%-os béremelést követi. A tervek szerint tehát a bírák és ügyészek bére a 2020 és 2027 közötti időszakban jóval több mint 110%-kal emelkedne.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 5. bekezdése): *„Kifejtették, hogy 2024-től az előléptetések követelményévé vált a bíróságokon kívüli korábbi tapasztalat, ami hátrányos helyzetbe hozza a jelenlegi bírákat.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Ez az állítás teljesen téves, mivel az új rendeletek egyáltalán nem vonatkoznak a bírói előléptetésekre, és semmilyen módon nem érintik a már kinevezett bírákat. A rendelet a bírói kinevezésekre alkalmazandó a 2025. március 1-jétől alkalmazandó új szabályok alapján, amelyek értelmében a jelölteknek bírói karon kívül szerzett kétéves tapasztalattal és a következő munkakörök valamelyikében szerzett egyéves szakmai tapasztalattal kell rendelkezniük: bírósági fogalmazó, helyettes ügyész, ügyvéd, közjegyző, jogi tanácsadó, kormánytisztviselő vagy köztisztviselő, alkotmánybírósági bíró, bíró, katonai bíró, ügyész, illetve valamely nemzetközi szervezetnél vagy bármely uniós szervezetnél bírói vagy más, bírói karhoz kapcsolódó munkakör. A módosítást az indokolta, hogy az életkörülmények egyre összetettebbé válásával és a jogviták egyre bonyolultabbá válásával az igazságszolgáltatási feladatokat csak a szükséges élettapasztalattal, szakmai gyakorlattal és szakértelemmel rendelkező jogászok tudják hatékonyan, magabiztosan és időben ellátni. A módosítás figyelembe veszi ezt a tendenciát azáltal, hogy a bíróvá válás jövőbeli követelményei között nagyobb hangsúlyt helyez az élet és a szakmai tapasztalat értékelésére. Ezzel összefüggésben felhívjuk a figyelmet a Velencei Bizottság 2025. június 16-i plenáris ülésén elfogadott véleményére (1231/2025. sz. vélemény), amely a 2024. évi LXXIV. törvénnyel bevezetett, a bírói kinevezésre vonatkozó követelmények kérdésével is foglalkozott. A Velencei Bizottság megállapította, hogy hasznosnak tekinthető az a követelmény, hogy a bírósági rendszerbe külső nézőpontot vonjanak be [a vélemény 49. pontja].

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 5. bekezdése): *„Véleményük szerint a Kúria a szabványosítás ürügyén további hatásköröket kapott, amelyek lehetővé teszik számára, hogy további jogorvoslati lehetőség nélkül érvényesítse a 2025. évi Budapesti Pride betiltását.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: A gyülekezések elbírálását illetően sem a Kúria, sem más bíróság hatásköre nem változott 2022 óta.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 5. bekezdése): *„A résztvevők úgy vélték, hogy a nemzetközi és európai ítéletek nagy többségét nem hajtották végre, különösen az alapvető jogokkal, például a romák jogaival, a megkülönböztetésmentességgel és a véleménynyilvánítás szabadságával, a titkos megfigyeléssel szembeni védelemmel stb. kapcsolatos kulcsfontosságú ítéleteket.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: Ami az EUB ítéleteit illeti, Magyarországra bírságot (egyösszegű bírságot és kényszerítő bírságot) szabtak ki, mert eddig összesen egy EUB-ítéletnek (C-123/22. sz. ügy) nem tett eleget. Ami az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) ítéleteit illeti, 2019-ben – évek óta először – Magyarországot törölték a legtöbb üggyel rendelkező tagállamok listájáról. Az EJEB ítéleteinek végrehajtása kiemelt prioritást jelent Magyarország számára. Magyarországnak 2024. december 31-én 196 folyamatban lévő ügye volt az EJEB ítéleteinek végrehajtásával kapcsolatban, szemben az egy évvel ezelőtti (265) és a két évvel ezelőtti (276) üggyel. Ezek közül 49-et úgynevezett békés megegyezéssel, 47-et kiemelt ügyként, 100-at pedig ismétlődő ügyként kezelnek. Jelentős előrelépést jelent a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló törvény elfogadása, mivel az hatékony hazai jogorvoslatot eredményezett. Az Igazságszolgáltatás Hatékonyságáért küzdő Európai Bizottság (CEPEJ) statisztikái megerősítik a helyzet javulását, mivel Magyarországon az eljárások időtartama az európai átlag alatt van.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 7. bekezdése): *„A résztvevők arról számoltak be, hogy az állami megfigyelést eszközként használják a kormány bírálóival, (...) szemben.”*

Az igazság ezzel szemben a következő: A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ szaktanácsadóként jogszabályban meghatározott keretek között arcképelemző tevékenységet lát el. Az arcképelemzés a

megindított bírósági eljárásokhoz kapcsolódik. Tekintettel arra, hogy a 2025. június 28-án tartott Budapest Pride Felvonulás résztvevőivel szemben nem indult eljárás, ezért ezzel összefüggésben nem került sor arcképelemzésre, és a résztvevők tekintetében arcfelismerés céljából nem használtak kamerákat.

A jelentésben szereplő állítás (6. oldal: 5. fejezet 8. bekezdése): „Az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította, hogy Magyarország börtönkörülményei romlanak.”

Az igazság ezzel szemben a következő: A túlsúfoltság megszüntetése érdekében a büntetés-végrehajtási rendszer több szakaszban kapacitásbővítéseket hajtott végre, többek között további férőhelyeket hozott létre. 2010. január 1. óta összesen 6362 új férőhelyet hoztak létre, ami azt jelenti, hogy az összes rendelkezésre álló férőhely több mint 20%-a 15 éven belül jött létre. A Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet részben 2023-ban készült el, végleges formáját pedig 2024 elején érte el, lehetővé téve az intézmény számára, hogy 2025-ben megkezdje működését. Így további 1500 férőhelyet jött létre, amelyek közül 1250-et már használatba is vettek, míg ez év októberében további 250 férőhelyet fognak átadni. A büntetés-végrehajtási intézmények túlsúfoltságának csökkentése továbbra is folyamatos és kiemelt célkitűzést jelent. Az adott intézményen belüli túlsúfoltság elkerülése és a kiegyensúlyozott kihasználtság biztosítása érdekében rendszeresen sor kerül börtönök közötti áthelyezésekre. 2025. szeptember 24-én a rendszer hivatalos kapacitása 18 404 fő volt, míg a nyilvántartott börtönlakók száma 19 538 fő volt, ami 106%-os kihasználtságnak felel meg. A higiénikus körülmények fenntartása érdekében hathavonta, súlyos fertőzés esetén pedig eseti alapon végeznek csótány- és ágyipoloska-irtást. A parazitaferőzés mértékét folyamatosan figyelemmel kísérik, és a fogvatartottak megalapozott beszámolóí alapján azonnali irtást rendelnek el. A büntetés-végrehajtási rendszer azt is figyelembe veszi, hogy a rövid távú fogva tartás (pl. szabálysértési őrizet) végrehajtása céljából a börtönbe bevonuló személyek gyakran rossz általános egészségi állapotban érkeznek, és fertőző betegségeket vagy parazitákat hordozhatnak. Ezek terjedése kockázatának csökkentése érdekében a büntetés-végrehajtási rendszer 2026–2029-es feladatai közé tartozik a szabálysértési őrizetbe vett személyek számára zuhanyzóval és orvosi vizsgálati létesítményekkel ellátott speciális bevonulási egységek megtervezése. Összességében a parazitaferőzés nem általános probléma a magyar börtönökben; a megelőző intézkedések folyamatban vannak, és ilyen intézkedéseket rendszeresen és eseti alapon is végrehajtanak. A fogvatartottak alapvető jogai közé tartozik a megfelelő higiéniai feltételek melletti elhelyezés. Ennek megfelelően a fogvatartottak számára a törvényben előírt gyakorissággal biztosítják a melegvizet fürdéshez való hozzáférést. Az orvosi vizsgálatokon csak a büntetés-végrehajtási orvos és az egészségügyi személyzet vesz részt. Amennyiben a fogvatartott aktuális állapota (pl. agresszív viselkedés, kitörések) úgy kívánja, az egészségügyi személyzet védelme és az őrizet biztonságának garantálása érdekében biztonsági személyzet is jelen lehet. Ez azonban nem tekinthető általános intézkedésnek. A fogvatartottak állítólagos rossz bánásmód esetén személyes meghallgatást kérhetnek az illetékes szervezeti egységek munkatársainál. Panaszt nyújthatnak be és (felügyelet nélkül) levelezhetnek a hatóságokkal, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződések alapján elismert nemzetközi emberi jogi szervezetekkel, az alapvető jogok biztosával, a nemzeti megelőző mechanizmussal és védőkkel. Emellett a fogvatartottakkal közvetlenül érintkező személyzet – különösen az őrök, a reintegrációs tisztviselők és a pszichológusok – napi feladata figyelemmel kísérni a fogvatartottak hangulatát, illetve mentális és fizikai állapotát, valamint szabálytalanságok vagy a fogvatartottak bejelentései esetén azonnali intézkedéseket hozni.

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

www.eesc.europa.eu

Printed by the EESC-CoR Printing and Distribution Unit, Belgium

EESC-2025-64-HU

© Európai Unió, 2026

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.
A fotók / illusztrációk bármilyen formában történő felhasználásához vagy sokszorosításához
közvetlenül a szerzői jog tulajdonosá(i)tól kell engedélyt kérni.

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Print:
QE-01-25-042-HU-C
ISBN 978-92-830-6961-4
doi:10.2864/9877768
PDF:
QE-01-25-042-HU-N
ISBN 978-92-830-6960-7
doi:10.2864/7213062

HU